

Lapin yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta

Prosessioikeus I 18.6.2012

Vastaa kaikkiin seuraaviin kysymyksiin ohjeiden mukaan. Vastaa jokaiseen kysymykseen omalle erilliselle vastausarkille. Vaikka et vastaisi johonkin kysymykseen, palauta kuitenkin nimelläsi ja kysymyksen numerolla varustettu vastauspaperi. Tentistä luopuvat palauttavat nimellä varustetun vastauspaperin, jossa on teksti "luovun". Kirjoita vastauksesi selvällä käsialalla.

Tehtävä 1-2 (20 pistettä)

Merkitse vastauspaperille kohdat 1-20 ja kohdan jälkeen oikein tai väärin, sen mukaan, onko väittämä oikein vai väärin. Oikeasta vastauskohdasta saa + 1p. Tyhjistä tai väärästä vastauskohdasta – 1 p (siis vähennetään tämän kysymyksen pluspisteistä):

1. Korkeimman oikeuden julkaistut ennakkopäätökset ovat ns. vahvasti velvoittavia oikeuslähteitä.
2. Prosessioikeudessa noudatetaan pääsääntöisesti - jollei muuta säädetä siirtymäsäännöksissä - ns. taannehtivuuskieltoa, toisin sanoen uutta lakia sovelletaan vasta sen voimaan tulon jälkeiseen oikeudenkäyntiin.
3. Lex fori –sääntö tarkoittaa rikosasioissa sitä, että Suomessa käsiteltävässä rikosasiassa sovelletaan tekopaikan mukaan määräytyvää ulkomaista rikoslakia.
4. Muodollisella prosessinjohtolla tuomioistuin selventää, rikastaa ja tarvittaessa rajoittaa oikeudenkäyntiaineistoa.
5. Välituomio tarkoittaa sitä, että ratkaistaan jokin kanteessa esitetyistä itsenäisistä vaatimuksista tuomiolla erikseen ennen muita vaatimuksia.
6. Keskeinen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskeva ihmisoikeusperiaate voidaan kiteyttää seuraavasti: "Justice must not only be done, it must also be seen to be done".
7. *Equality of arms* –periaatteen tärkeä käytännön sovellutus on asianosaisten kuuleminen.
8. Jos oikeudenkäynti tulee olemaan kokonaan salainen, siinä tapauksessa myös asian vireilletulo on salainen.
9. Rikosasiassa preklusio on voimassa ainoastaan korkeimmassa oikeudessa.
10. Akkusatoriselle menettelylle on tyypillistä tuomioistuimen aktiivisuus asian selvittämisessä.

11. Irtaimen esineen virhettä koskevassa asiassa asianosaiset saavat etukäteen sopia, missä käräjäoikeudessa asia käsitellään.
12. Väittämistaakka tarkoittaa sitä, että tuomioistuin ei saa ylittää kanteen mukaista määrää.
13. Yksipuolinen tuomio voidaan antaa vain silloin, kun asia on pantu vireille suppealla haastehakemuksella.
14. Lainvoimalla tarkoitetaan kieltoa ottaa sama asia uudelleen tutkittavaksi.
15. Välittömyysperiaate tarkoittaa muun muassa sitä, ettei tuomioistuimen kokoonpano vaihdu kesken käsittelyn.
16. Osakeyhtiö A:lla on asialegitimaatio yhtiön osakkeita omistavan B:n ja ulkopuolisen C:n välisessä korvausasiassa.
17. Todistustositseikka tarkoittaa jonkin oikeusseuraamuksen syntymisen kannalta välillisesti merkityksellistä seikkaa.
18. Kanteenmuutoskiellon estämättä on sallittua vaatia muuta kuin kanteessa tarkoitettua suoritusta, jos oikeuden käynnin aikana on tapahtunut olosuhteiden muutos.
19. Määräämisperiaate tarkoittaa indispositiivista periaatetta.
20. Tuomarin objektiivinen puolueettomuusvaatimus tarkoittaa sitä, että käsittelyn on myös näytettävä ulospäin puolueettomalta.

Kysymys 3. Mitä tehtäviä siviiliprosessissa on valmistelulla? (10 pistettä)

Kysymys 4. Mitä asioita tulee ilmoittaa syyttäjälaitteisen rikosasian haastehakemuksessa? (10 pistettä)

Kysymys 5. Mitä tarkoitetaan oikeudenkäyntikelpoisuudella? Mitkä ovat oikeudenkäyntikelpoisuuden edellytykset ja rajat siviili- ja rikosasioissa? (10 pistettä)

Kysymys 6. Mitä tarkoitetaan oikeudenkäynnin keskeyttämisellä, lykkäämisellä ja peruuttamisella? Missä tapauksissa oikeudenkäynti voidaan tai tulee lykätä tai peruuttaa? (10 pistettä)